

## **Justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri**

### **1. Sissejuhatus**

#### **1.1. Sisukokkuvõte**

Määrusega muudetakse justiitsministri 28. detsembri 2005. a määrust nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord“<sup>1</sup> (RT I, 17.06.2025, 4) (edaspidi ka *määrus nr 59*). Määrus kehtestatakse [tsiviilkohtumenetluse seadustiku](#) § 336 lõike 3, [kriminaalmenetluse seadustiku](#) § 160<sup>3</sup> lõike 2 ja [vääртеomenetluse seadustiku](#) § 51 lõike 2 alusel.

Eelnõu eesmärk on kehtestada tippdomeeniga .ru lõppevalt e-posti aadressilt kohtule dokumendi esitamisel kohaldatav erisus. Esitajat teavitatakse e-kirja võimaliku viibimise või kohtu e-postkasti edastamata jäämise kohta. Muudatusega soovitakse tagada, et esitaja on teadlik sellise e-posti aadressi kasutamise kaasnivatest võimalikest tagajärgedest, ning suunata isikuid kasutama kohtuga elektrooniliseks suhtlemiseks muid e-posti aadresse.

Määruse rakendamisega kaasneb .ru lõpuga e-posti aadresse kasutavate isikute halduskoormuse vähenemine. Sellist e-posti aadressi kasutav isik peab looma või võtma kasutusele muu e-posti aadressi ning kasutama seda edaspidi kohtuga elektrooniliseks suhtlemiseks. Vajaduse korral tuleb isikul ajakohastada ka oma kontaktandmed. Arvestades muudatuse ulatust ja muu e-posti aadressi kasutusele võtmisega kaasneva tegevuse vähest mahtu, on halduskoormuse suurenemine eeldatavalt vähenemine.

#### **1.2. Eelnõu ettevalmistaja**

Määruse eelnõu on ette valmistanud ja seletuskirja koostanud Justiits- ja Digiministeeriumi justiitshalduspoliitika osakonna kohtute talituse nõunik Marilin Reintamm (680 3116 , [marilin.reintamm@justdigi.ee](mailto:marilin.reintamm@justdigi.ee)).

Eelnõu ja seletuskirja on keeletoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Merike Koppel ([merike.koppel@justdigi.ee](mailto:merike.koppel@justdigi.ee)).

#### **1.3. Märkused**

Määruse eelnõu ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

### **2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs**

Määruse eelnõu koosneb kahest paragrahvist. **Paragrahviga 1** muudetakse määrust nr 59.

Muudatusega nähakse ette erisus e-kirja teel tippdomeeniga .ru lõppevalt e-posti aadressilt kohtule dokumendi esitamisel. Selliselt e-posti aadressilt dokumendi esitamise korral ei saa selle esitaja määruse § 7 lõikes 1 nimetatud vastuvõtukinnitust, vaid automaatse teate e-kirja võimaliku viibimise või kohtu e-postkasti edastamata jäämise kohta.

Muudatuse kohaselt ei jõua .ru lõpuga e-posti aadressilt saadetud e-kiri otse kohtu e-postkasti, vaid suunatakse edaspidi karantiini. Seetõttu ei saadeta sellise e-kirjaga dokumendi esitajale §

---

<sup>1</sup> [Kohtule dokumentide esitamise kord-Riigi Teataja](#)

7 lõikes 1 sätestatud automaatset vastuvõtukinnitust dokumendi laekumise kohta kohtu e-postkasti. Selle asemel saab dokumendi esitaja automaatse teate, et e-kirja jõudmine kohtu e-postkasti võib viibida või e-kiri võib jääda kohtu e-postkasti edastamata. Samuti soovitatakse kasutada kohtuga elektrooniliseks suhtlemiseks muud e-posti aadressi.

Karantiini suunatakse kõik .ru lõpuga e-posti aadressidelt saabuvad e-kirjad. Erandit ei tehta ka juhul, kui saatja on kohtule varasemast teada või tegemist on teadaoleva menetlusosalisega. Ühetaoline karantiini suunamine on vajalik, kuna saatja või tema e-posti aadressi varasem usaldusväärsus ei välista e-posti konto või selle kasutamiseks vajalike autentimisvahendite kuritarvitamist.

Muudatusega soovitakse ühtlasi suunata isikuid loobuma .ru lõpuga e-posti aadresside kasutamisest kohtuga suhtlemisel. Sellist e-posti aadressi kasutaval isikul soovitatakse võtta kasutusele muu domeenilaiendiga e-posti aadress, näiteks .ee, .eu või .com, ning vajaduse korral ajakohastada oma kontaktandmed riigiportaalis eesti.ee. Muu e-posti aadressi kasutamine aitab vältida karantiini suunamisest tulenevaid võimalikke viivitusi ametiasutustega suhtlemisel.

Kohtuteenistuja saab karantiini suunatud e-kirja kohta teate, misjärel saab ta vajaduse korral kirja ise karantiinist vabastada teates oleva lingi kaudu 14 päeva jooksul. Pärast seda tuleb kirja karantiinist vabastamiseks pöörduda IT-abi poole. E-kirja säilitatakse karantiinikeskkonnas kuni 60 päeva, pärast mida see kustutatakse automaatselt.

Muudatus võimaldab vähendada .ru lõpuga e-posti aadressidelt saabuvatest kirjadest tulenevaid infoturvariske, teavitada dokumendi esitajat e-kirja võimaliku viibimise või edastamata jäämise kohta ning suunata teda kasutama kohtuga elektrooniliseks suhtlemiseks muid e-posti aadresse.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse muudatuse jõustumise aeg. Määrus **jõustub 1. novembril 2026.**

### **3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele**

Kavandatav muudatus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

### **4. Määruse mõjud**

Muudatus mõjutab eelkõige isikuid, kes kasutavad kohtuga elektrooniliseks suhtlemiseks .ru lõpuga e-posti aadressi, ning vähesel määral kohtute töökorraldust. Kohtutele saabub sellistelt e-posti aadressidelt aastas ligikaudu 9000 kirja.

Muudatusega võib kaasneda .ru lõpuga e-posti aadressi kasutava isiku halduskoormuse vähenemine. Selliselt aadressilt saadetud e-kirja jõudmine kohtu e-postkasti võib viibida või e-kiri jääda edastamata. Selle vältimiseks tuleb isikul võtta kohtuga suhtlemiseks kasutusele muu e-posti aadress ning vajaduse korral ajakohastada oma kontaktandmed. Halduskoormuse suurenemine mõjutatud isikutele on ühekordne ning ajaliselt 10-15 minutit. Koormust tasakaalustab automaatteavituse kasutuselevõtt, mis annab isikule kohese teabe võimalike viivituste kohta. Muudatus ei too kaasa uute andmete esitamise kohustust riigile.

Muudatuse tõttu suureneb veidi ka kohtute töökoormus, kuna kohtu teenistujal tuleb jälgida karantiiniteateid ning vajaduse korral asjaomane e-kiri karantiinist vabastada. Lisanduv töökoormus on eeldatavasti ajutine ja väheneb sedamööda, kuidas menetlusosalised võtavad kohtuga elektrooniliseks suhtlemiseks kasutusele muud e-posti aadressid. Arvestades .ru lõpuga e-posti aadressidelt saabuvate e-kirjade hulka ja nende jaotumist kohtute vahel, töökoormus eeldatavasti oluliselt ei suurene.

Muudatuse positiivne mõju seisneb eelkõige infoturvariskide vähenemises. Tippdomeenilt lõpuga .ru saabuvate kirjade eraldamine tavapärasest meililiiklusest vähendab tõenäosust, et võimaliku infoturvaohuga e-kiri jõuab vahetult kohtu e-postkasti. Kõigi sellistelt aadressidelt saabuvate e-kirjade ühetaolise käsitlemisega välditakse vajadust hinnata saatja usaldusväärsust igal üksikjuhul eraldi.

Mõju puudutab piiratud isikute ringi ning .ru lõpuga e-posti aadressi kasutaval isikul on võimalik vältida selliselt aadressilt e-kirja edastamisega kaasnevat viivitust, kasutades kohtuga elektrooniliseks suhtlemiseks muud e-posti aadressi.

## **5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud**

Määruse rakendamiseks tuleb Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusel (RIT) luua .ru lõpuga e-posti aadressilt kohtule e-kirja saatva isiku automaatse teavituse tehniline lahendus. Teate sisu peab vastama määruse § 7 lõikes 3 sätestatule.

Määruse rakendamisega võivad kaasneda tehnilise lahenduse loomise, seadistamise ja kasutuselevõtuga seotud kulud. Kulude täpne suurus selgub lahenduse tellimisel RIT-ilt. Määruse rakendamisega tulusid ei kaasne.

## **6. Määruse jõustumine**

Määrus jõustub **1. detsembril 2026**. Jõustumiseks ette nähtud aeg on piisav, et teavitada menetlusosalisi muudatusest ning tellida RIT-ilt määruse rakendamiseks vajalik automaatse teavituse tehniline lahendus ja võtta see kasutusele.

## **7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon**

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Siseministeriumile ning arvamuse avaldamiseks Riigikohtule, esimese ja teise astme kohtutele, Riigiprokuratuurile, Eesti Advokatuurile ning Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele.